

Path to Success – Study Pack

දෙවන පාසල් වාරය සඳහා ඉගෙනුම් අත්වැල
ඉතිහාසය - 11 ශ්‍රේණිය

අධ්‍යාපන සංවර්ධන අංශය
කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාල - කැලණිය

උපදේශනය හා අධීක්ෂණය

පී.ඩී.ඉරෝමිනි කේ. පරණගම මිය

කලාප අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂ

මෙහෙයවීම හා සංවිධානය

එල්.එච්.ජේ. පී. සිල්වා මයා

නියෝජ්‍ය කලාප අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂ (අධ්‍යාපන සංවර්ධන)

විෂය සම්බන්ධීකරණය

කේ.එල් නිල්මිණි පෙරේරා මෙය - නියෝජ්‍ය අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂ (සමාජ විද්‍යා)

සම්පත් දායකත්වය

- සෝමා දිගල්ල මිය - ගුරු උපදේශක (කැලණිය කොට්ඨාසය)
- ජයමිණි පීවන්දර මිය - බප/ කැල දරණාගම ම.වි.

සියලු හිමිකම් ඇවිරිණි

කැලණිය කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය

ඉතිහාසය 11 ශ්‍රේණිය

කෙටි සටහන

දෙවන වාරය

04 පාඩම - බ්‍රිතාන්‍යයන් යටතේ ශ්‍රී ලංකාවේ දේශපාලන වෙනස්කම්

- ★ ක්‍රි. ව. 1796 වර්ෂයේදී බ්‍රිතාන්‍යයන් මුහුදුබඩ ප්‍රදේශ ද 1815 වර්ෂය වනවිට උඩරට රාජධානිය බ්‍රිතාන්‍යයන්ට යටත් වීම සිදු විය. ඉන් අනතුරුව වරින් වර ආණ්ඩුක්‍රම ප්‍රතිසංස්කරණ කිහිපයක් ඇතිවිය.
- ★ 1833 - කෝල්බෲක් ප්‍රතිසංස්කරණය
බ්‍රිතාන්‍යය ආණ්ඩුකාරවරුන් ලංකාවේ පාලන කටයුතු ගෙනයාමේදී රජයේ ආදායමට වඩා වියදම ඉහළ ගියේය. එමනිසා මේ තත්ත්වය සොයා බැලීම සඳහා යටත් විජිත ලේකම් විසින් W.M.G. කෝල්බෲක් සහ වාල්ස් හේ කැමරන් යන දෙදෙනා පත් කර මෙරටට එවන ලදී. තවද මෙරට දේශපාලන හා ආර්ථික කටයුතු කෝල්බෲක්ට සොයා බැලීමට පවරා තිබූ අතර අධිකරණය සොයා බැලූවේ වාල්ස් හේ කැමරන්ය.
- ★ ප්‍රතිසංස්කරණයේ කැපී පෙනෙන ලක්ෂණ
 - ව්‍යවස්ථාදායක හා විධායක සභා පිහිටුවීම.
 - උඩරට හා පහතරට පළාත් සඳහා ඒකාබද්ධ වූ පාලන ක්‍රමයක් හඳුන්වාදීම.
 - දිවයින පළාත් පහකට බෙදීම.
 - අනිවාර්ය සේවා රාජකාරී ක්‍රමය අහෝසි කිරීම.
 - රජයේ වෙළෙඳ ඒකාධිකාරිය අහෝසි කිරීම.
- ★ 1910 ප්‍රතිසංස්කරණ හා පසුබිම.
 - ▲ ලාංකික මධ්‍යම පන්තියේ ඉල්ලීම් :-
 - 20 වන සියවස වන විට පැරණි ප්‍රභූ පන්තිය අභාවයට ගොස් නව ලාංකික මධ්‍යම පන්තියක් බිහි වීම.
 - 1908 - 1909 කාලය තුළ ආණ්ඩුක්‍රමයක් අවශ්‍ය බව ඉල්ලා සිටීම.
 - ජේම්ස් පීරිස් මහතා මුල්වරට පෙත්සමක් යටත් විජිත භාර ලේකම්වෙත ඉදිරිපත් කිරීම.
 - මීට අමතරව පහතරට නිෂ්පාදන සංගමය, හලාවත සංගමය හා යාපන සංගමය යන සංවිධාන කීපයක්ද ඉල්ලීම් ඉල්ලා සිටියහ.
- ★ ශ්‍රී ලාංකිකයන් ඉල්ලා සිටි ප්‍රධාන ඉල්ලීම්
 - ව්‍යවස්ථාදායක සභාවේ නිල නොලත් සාමාජික පිරිස ඉහළ දැමීම.
 - වාර්ගික නියෝජන ක්‍රමය අහෝසි කිරීම.
 - පළාත් බඳ නියෝජන ක්‍රමය අනුව ඒ ඒ පළාත් වෙනුවෙන් ඡන්ද බලයෙන් නියෝජිතයන් තෝරා ගැනීමට ඉඩ සැලසීම.
 - ව්‍යවස්ථාදායක සභාවේ බලතල වැඩි කිරීම.
- ★ කෲඩ් - මැකලම් ආණ්ඩුක්‍රමය 1910
- ★ මෙම ප්‍රතිසංස්කරණයේ කැපී පෙනෙන ලක්ෂණ
 - ව්‍යවස්ථාදායක සභාවට ප්‍රථම වරට ඡන්ද බලයෙන් නියෝජිතයන් පත් කිරීම.
 - උගත් ලාංකිකයන් වෙනුවෙන් එක් නියෝජිතයකු එම සභාවට පත්වීම.
 - තවදුරටත් නිල ලත් පිරිස ව්‍යවස්ථාදායකයේ බහුතරය වීම.
- ★ අමදාප ව්‍යාපාරය - 1912 - 1915
- ★ අමදාප ව්‍යාපාරයේ කැපී පෙනෙන ලක්ෂණ
 - රජයේ සුරාබදු ප්‍රතිපත්තියට එරෙහිව මහජන මතයක් ඇති කිරීමට උත්සාහ දැරීම.
 - මධ්‍යම පන්තික ඉංග්‍රීසි උගතුන් හා ආගමික පුනරුදයේ ක්‍රියාකාරිකයන් යන දෙකොටසම එක අරමුණකින් කටයුතු කිරීම.

- කොළඹ මධ්‍යම අමදාප සභාවක් පිහිටුවා රටපුරා ශාඛා ආරම්භ කර අමදාප සමිති ජාලයක් ගොඩනැගීම.
- අමදාප වේදිකාවේ දී ආණ්ඩුවේ කටයුතු විවේචනය වීම.

★ 1915 මහනුවර ප්‍රදේශයේ සිංහල හා මුස්ලිම් ජනතාව අතර ගැටුමක් ඇතිවිය.

★ ඉන්දියානු ජාතික ව්‍යාපාරයේ ආභාෂය

- ඉන්දියාව තුළ 20වන සියවස ආරම්භ වනවිට ප්‍රබල ජාතික ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ විය.
- සුරේන්ද්‍රනාත් බැනර්ජි, බාල් ගංගාධාර් තිලක්, මහත්මා ගාන්ධි, ජවහර්ලාල් නේරු වැනි ඉන්දීය නායකයින් බ්‍රිතාන්‍යයට විරුද්ධ නැගී සිටියහ.
- ශ්‍රී ලංකාව ඉන්දීවේ ආභාෂය ලබාගත්තේය.

★ ලංකා ජාතික සංගමය

- 1915 දී සිංහල මුස්ලිම් කෝලහාලය නිසා සංවිධාන එක්රැස් කරගෙන 1919 ලංකා ජාතික සංගමය පිහිටුවිය.
- එහි ප්‍රථම සභාපතිවරයා පොන්නම්බලම් අරුණාවලම් මහතාය.

★ මැනිං ආණ්ඩුක්‍රම ප්‍රතිසංස්කරණය -1920

★ මෙහි කැපී පෙනෙන ලක්ෂණ

- ව්‍යවස්ථාදායක සභාවේ මුල්වරට නිල නොලත් බහුතරයක් ඇතිවීම.
- පළාත් බඳ නියෝජන ක්‍රමය හඳුන්වා දීම.
- වාර්ගික නියෝජනය තවදුරටත් ක්‍රියාත්මක වීම.

★ 1924 ආණ්ඩුක්‍රම ප්‍රතිසංස්කරණය

- මෙහි සාමාජික සංඛ්‍යාව 49 දක්වා වැඩි විය.
- නිලලත් 12ක් හා නිල නොලත් 37ක් විය.

★ ඩොනමෝර් ආණ්ඩුක්‍රමය - 1931

★ මෙහි කැපී පෙනෙන ලක්ෂණ

1. රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාව
 - මෙහි මුළු ගණන 61 කි.
 - පළාත් බඳ ඡන්ද කොට්ඨාසවලින් 50කි.
 - රාජ්‍ය නිලධාරීන් 03කි.
 (රාජ්‍ය ලේකම්, මුදල් ලේකම්, නීති ලේකම්)
 - ආණ්ඩුකාරවරයා නම් කළ 08 දෙනෙකි.
2. සර්වජන ඡන්ද බලය
 - වයස අවුරුදු 21ට වැඩි ස්ත්‍රී පුරුෂ දෙපක්ෂයටම ඡන්ද බලය හිමිවිය.
3. විධායක කාරකසභා ක්‍රමය
 - රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාවේ සාමාජිකයින් කාරක සභා 7කට බෙදා දැක්විය.
 - ස්වදේශ කටයුතු
 - කෘෂිකර්මය සහ ඉඩම්
 - පළාත පාලනය
 - සෞඛ්‍ය
 - අධ්‍යාපනය
 - ගම්නාගමනය හා පොදු වැඩ
 - කම්කරු කර්මාන්ත හා වෙළෙඳාම

★ නිදහස සඳහා උද්ඝෝෂණ

- සුරිය මල් ව්‍යාපාරය

- ▲ මෙම ව්‍යාපාරය ආරම්භ වූයේ පොපිමල් ව්‍යාපාරයට ප්‍රතිවිරුද්ධ වශයෙනි.
- ▲ පොපිමල් ව්‍යාපාරය පළමු ලෝක යුද්ධයෙන් ආබාධිත වූ බ්‍රිතාන්‍ය සොල්දාදුවන්ට හා පවුලේ අයට මුදල් බ්‍රිතාන්‍යයට යවන ලදී.
- ▲ වාමාංශිකයෝ සූරියමල් ව්‍යාපාරයෙන් ලැබෙන මුදල් මෙරට දුගී ජනතාව වෙනුවෙන් බෙදා දෙන ලදී.
- ▲ පොපි මල් ව්‍යාපාරය වහල්බවේ ලකුණක්, සූරියමල් නිදහසේ සලකුණක් බවට ගෙන ගිය ප්‍රචාර හරහා බ්‍රිතාන්‍ය ප්‍රතිපත්ති විවේචනය විය.

★ අමාත්‍ය මණ්ඩලය හා ජාතික සංගමය

- 1944 දී ඇමති මණ්ඩලය සැකසූ කෙටුම්පත අනුව මෙරට අභන්තර කටයුතු පිළිබඳ සම්පූර්ණ බලය ලාංකිකයන්ට ලැබෙන පාර්ලිමේන්තු ආණ්ඩුක්‍රමයක් යෝජනා වී තිබුණි.

පැවරුම් :

01.

	ප්‍රතිසංස්කරණය	වර්ෂය	ව්‍යවස්ථාදායක සභාවේ මුළු ගණන	නිලලත් ගණන	නිල නොලත් ගණන	නිල නොලත් ගණන සැදුම්ලත් අන්දම
1	කෝල්බෲක්					
2	කෲඩ් - මැකලම්					
3	මැනිං					
4	ඩොනමෝර්					

02. ලංකා සංගමය පිහිටවූයේ කිනම් වර්ෂයක ද?
03. ජේම්ස් පිරිස් මහතා ඇතුළු පිරිස ඉල්ලීම් කරන අවස්ථාවේ මෙරට සිටි බ්‍රිතාන්‍ය ආණ්ඩුකාරවරයා කවුද?
04. 1912 පැවති මැතිවරණයෙන් මෙරට ව්‍යවස්ථාදායකයට තේරී පත් වූ මන්ත්‍රීවරයා කවුද?
05. අමදාප ව්‍යාපාරය හරහා දේශපාලනයට පැමිණි නායකයින් තිදෙනෙකු නම් කරන්න.
06. ඉන්දියානු නායකයෝ ශක්තිමත් උද්ඝෝෂණ ව්‍යාපාරය දියත් කළේ කුමන වර්ෂයක සිට ද?
07. ලංකා ජාතික සංගමයේ ප්‍රථම සභාපතිවරයා කවුද?
08. රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාවේ සාමාජිකයින් තෝරා ගන්නා කවුරුන් විසින් ද?
09. ලංකා සම සමාජ පක්ෂය පිහිටුවා ගත් නායකයින් නම් කරන්න.
10. සෝල්බරි ආණ්ඩුක්‍රමය ගැන කෙටි විස්තරයක් සපයන්න.

05 පාඩම - බ්‍රිතාන්‍යයන් යටතේ ශ්‍රී ලංකාවේ සමාජ පරිවර්තනය

★ ආර්ථික වෙනස්වීම්

- බ්‍රිතාන්‍යයන් මෙරට පැමිණෙන විට ග්‍රාමීය ස්වයංපෝෂිත අර්ථ ක්‍රමයක් පැවතුණි.
- ආරවුල් විසඳීම සිදු කළේ ගම්පහාව විසිනි.
- එකල ඉඩම් භුක්ති රාජකාරි ක්‍රමය හා අනිවාර්ය සේවා රාජකාරි ක්‍රමය වශයෙන් ශ්‍රමය සැපයීමේ ක්‍රම 2කි.

★ කෝල්බෲක් කොමිසමේ ආර්ථික ප්‍රතිසංස්කරණ

- විදේශිකයන්ට මෙන්ම ස්වදේශිකයන් ද කැමති ප්‍රමාණයක් ඉඩම් මිලදී ගැනීමට හැකියාව ලැබීම.
- අනිවාර්ය රාජකාරි ක්‍රමය අහෝසි කිරීම.
- සියලු ඉඩම්වලින් සමාන බද්දක් මුදලින් අයකිරීමට කෝල්බෲක් නිර්දේශ කිරීම.
- දිවයිනේ ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවක් පිහිටිය යුතු බව සඳහන් කිරීම.

★ වතු වගාවේ දියුණුව

- ලංකාවට පැමිණි විදේශිකයන් ධනය ආයෝජනය කළේ විදේශීය වෙළෙඳාමෙන් ලාභ ලැබිය හැකි ව්‍යාපාරික කෘෂිකර්මාන්තය කෙරෙහිය. එමනිසා 19 වන සියවස වන විට වතු වගාවේ ශීඝ්‍ර දියුණුවක් ඇතිවිය.

★ කෝපි වගාව

- කෝපි වගාව දියුණු වීමට බලපෑ හේතු
 - I. 1833 කෝල්බෲක් ප්‍රතිසංස්කරණවලින් පසුව විදේශිකයන් වැඩි වැඩියෙන් කෝපි වගාවට ධනය ආයෝජනය කිරීම
 - II. යුරෝපා වෙළෙඳපොළේ කෝපිවලට ඇති ඉල්ලුම ඉහළ යාම.
 - III. කෝපි වගාවෙන් විශාල වශයෙන් ලාභ ලැබිය හැකි වීම.
 - IV. ඉන්දියානු ශ්‍රමිකයන් ගෙන්වා ගැනීම නිසා වතු වගාවට ලාභදායී ලෙස ශ්‍රමය ලබා ගත හැකිවීම.

★ තේ වගාව

- තේ වගාවේ උත්තතියට බලපෑ හේතු
 - I. ලංකාවේ තේ සඳහා ලෝක වෙළෙඳපොළේ හොඳ ඉල්ලුමක් පැවතීම.
 - II. වියළි කලාපය හැර සෙසු ප්‍රදේශ බොහොමයක තේ වගාවට උචිත පරිසරයක් පැවතීම
 - III. නවීන කර්මාන්ත ශාලා හා යන්ත්‍ර සූත්‍ර භාවිතයෙන් ගුණාත්මක භාවයෙන් ඉහළ තේ නිපදවීමට මෙරට සමත් වීම.
 - IV. මාර්ග පහසුකම් දියුණු වීම නිසා ප්‍රවාහන පහසුකම් වැඩි දියුණුවීම.
 - V. දකුණු ඉන්දියානු කම්කරුවන් ගෙන් ඒම නිසා ලාභදායී ශ්‍රමය ලබා ගත හැකි වීම.

★ සමාජ වෙනස් වීම්

- මධ්‍යම පංතියක් බිහිවීම.
 - I. පැරණි ප්‍රභූ පන්ති අභාවයට ගොස් නව මධ්‍යම පංතියක් බිහිවිය.
 - II. ගම්නාගමන කටයුතු හා සන්නිවේදන කටයුතු දියුණු වීම.
 - III. අපනයන වැවිලි හෝග හඳුන්වාදීම.

IV. කාර්මික විප්ලවයේ බලපෑම මෙරටට ලැබීම.

V. පාර්ලිමේන්තු ආණ්ඩුක්‍රමය.

★ අහිතකර බලපෑම

I. බටහිර සංස්කෘතික අංග රට තුළ පැතිරීම හා සාම්ප්‍රදායික සංස්කෘතික ලක්ෂණවල යම් පිරිහීමක් ඇතිවිය.

II. මධ්‍යසාර භාවිතය රට පුරා ව්‍යාප්ත වීම.

III. ඉඩම් අහිමි ජනතාවක් බිහිවීම.

IV. සාම්ප්‍රදායික ස්වයංපෝෂිත අර්ථ ක්‍රමය බිඳවැටීම හා දේශීය දැනුම බොහෝ සෙයින් අහාවයට යාම.

V. ගම්සභා වැනි ප්‍රයෝජනවත් ආයතන විනාශ වීම.

පැවරුම් :

01. දේවානම්පියතිස්ස රජකළ තිබූ අර්ථ ක්‍රමය වෙනස් වූයේ කුමන කාලයක ද?
02. ලන්දේසීන් අපනයනය ඉලක්ක කරගෙන වගා කළ වගාවන් 2ක් සඳහන් කරන්න.
03. ක්‍රි. ව. 1815 වර්ෂයට පෙර පැවති පරිපාලන ක්‍රමයේදී රජයට අවශ්‍ය ශ්‍රමය ලබා ගත්තේ කෙසේ ද?
04. 'පරවේණි ඉඩම්' යන්න කෙටියෙන් හඳුන්වන්න.
05. එඩ්වඩ් බාන්ස් ආණ්ඩුකාරවරයාගේ කාලයේ කෝපි වගාවේ උන්නතියට හේතු වූ කරුණු 2ක් ලියන්න.
06. කෝපි වගා කළ ප්‍රදේශ 4ක් සඳහන් කරන්න.
07. ලෝක ආර්ථික පරිහානිය සිදුවූයේ කුමන අවධියක ද?
08. කෝපි වගාවේ පරිහානියට ලක් වූ දිලීර රෝගය කුමක් ද?
09. සිංකෝනා වගාවෙන් නිපදවීමට යොදාගත් ඖෂධ පැළෑටියක් නම් කරන්න.
10. ජේම්ස් ටේලර් තේ වගාව අත්හදා බැලීමක් ලෙස ආරම්භ කළේ කවර ප්‍රදේශයක ද?
11. පොල් ත්‍රිකෝණය නම් කරන්න.
12. තේ, රබර්, පොල් පර්යේෂණාගාර පිහිටි ස්ථාන පිළිවෙලින් ලියන්න.
13. ආර්ථික වෙනස්කම් නිසා ශ්‍රමික පිරිස් අවශ්‍ය වීමට බලපෑ හේතු 4ක් සඳහන් කරන්න.
14. 20 වන සියවස ආරම්භයේ ඇති වූ කම්කරු සටන්වලට නිදසුන් 3ක් දක්වන්න.
15. චතුකම්කරුවන් අතර වෘත්තීය සංගම් පිහිටු වීමට නායකත්වය ලබා දුන්නේ කවුද?

06 පාඨම - ශ්‍රී ලංකාවට නිදහස ලැබීම

★ සෝල්බරි ප්‍රතිසංස්කරණ හා නිදහස ලැබීම.

- සෝල්බරි කොමිසමේ සාමාජිකයෝ 1944 වර්ෂයේ දෙසැම්බර් මස ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණිය හ.
- 1945 වර්ෂයේ සැප්තැම්බර් මස සෝල්බරි කොමිසමේ වාර්තාව ප්‍රකාශයට පත් කෙරුණි.
- එමගින් රටේ අභ්‍යන්තර කටයුතු පිළිබඳ පූර්ණ බලතල ලාංකිකයන්ට ලැබෙන ආණ්ඩුක්‍රමයක් නිර්දේශ විය.
- එම වාර්තාවේ කරුණු ඇතුළත් ධවල පත්‍රිකාව මෙරට රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාව විසින් පිළිගනු ලැබීමෙන් පසු සෝල්බරි ආණ්ඩුක්‍රමය පිළිබඳ රාජාඥා 1948 මැයි මාසයේ දී බ්‍රිතාන්‍ය විසින් නිකුත් කරන ලදී.
- ශ්‍රී ලංකාවට නිදහස ලබාදීම ගැන කිසිදු ප්‍රකාශයක් බ්‍රිතාන්‍යයෙන් නොලැබුණි.
- සෝල්බරි ආණ්ඩුක්‍රමය යටතේ පැවැත්විය යුතු ප්‍රථම පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණය 1947 මැද පැවැත්වීමට කතිකා කරගෙන තිබුණි.
- එමනිසා ඩී.එස්. සේනානායක මහතා ඇතුළු මෙරට නායකයෝ නිදහස උදෙසා බ්‍රිතාන්‍ය නායකයින්ට තර්කානුකූල කරුණු ඉදිරිපත් කළහ.
- ඒ අනුව මැතිවරණයට මාස දෙකකට පෙර විශේෂ ප්‍රකාශයක් කළ යටත් විජිත භාර ලේකම්වරයා බ්‍රිතාන්‍ය පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලය ඇතුළත නිදහස් රටක තත්වය ලංකාවට ලබා දෙන බව නිවේදනය කළේය.
- 1947 අගෝස්තු මස පැවති ප්‍රථම පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණය පැවැත්විණි.

1947 පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණයේ ප්‍රතිඵල

දේශපාලන පක්ෂය	ජයග්‍රහණය කළ ආසන සංඛ්‍යාව
එ. ජා. ප.	42
ලංකා සම සමාජ පක්ෂය	10
ද්‍රවිඩ සංගමය	07
ලංකා ඉන්දියානු සංගමය	06
බොල්ෂෙවික් ලෙනින් පක්ෂය	05
ලංකා කොමියුනිස්ට් පක්ෂය	03
කම්කරු පක්ෂය	01
ස්වාධීනව තරඟ කළ අපේක්ෂකයන්	<u>02</u>
එකතුව	<u>95</u>

- ★ ඩී. එස්. සේනානායක මහතා ආණ්ඩුවක් පිහිටුවීමට කටයුතු කළ අතර මෙම මැතිවරණයෙන් එක්සත් ජාතික පක්ෂය පාර්ලිමේන්තුවේ වැඩි ආසන සංඛ්‍යාවක් දිනා ගත් බැවින් ස්වාධීන අපේක්ෂකයන් රැසකගේ ද සහාය ලබා ගැනීමට පියවර ගත්තේය.
- ★ 1946 වර්ෂයේ සිටම මෙරට අභ්‍යන්තර කටයුතු පිළිබඳ පාලන වගකීම ශ්‍රී ලාංකිකයන්ට පවරා දීමට බ්‍රිතාන්‍ය ආණ්ඩුව කැමති වුවත් විදේශ කටයුතු තවදුරටත් බ්‍රිතාන්‍යයන් අතම පවත්වා ගැනීමේ සුදානමක් තිබුණි.
- ★ දිවයිනේ භූගෝලීය පිහිටීම ආරක්ෂක හා යුද්ධ කටයුතු අතින් වැදගත් වූ මෙරට පැවති සම්බන්ධතා සම්පූර්ණයෙන් ම බිඳ දැමීමට බ්‍රිතාන්‍ය ආණ්ඩුව අකමැති වීම එයට හේතු විය.
- ★ එමනිසා නව අගමැති ඩී.එස්. සේනානායක මහතා බ්‍රිතාන්‍ය රජයේ බලාපොරොත්තු තේරුම් ගෙන 1947 නොවැම්බර් මාසයේදී බ්‍රිතාන්‍ය ආණ්ඩුව සමාන ගිවිසුම් දෙකක් අත්සන් තැබීමට කටයුතු කළේය.

- ආරක්ෂක ගිවිසුම අනුව අවශ්‍ය අවස්ථාවලදී බ්‍රිතාන්‍යයේ නාවික, ගුවන් හා සෙසු යුද්ධ කටයුතුවලට මෙරට භූමිය භාවිත කිරීමට ඉඩ ලබා දීමට එකඟ විය.
- බාහිර කටයුතු පිළිබඳ ගිවිසුම අනුව නිදහස් රටක් වශයෙන් ලංකාව ජාත්‍යන්තර සබඳතා අලුතෙන් ගොඩනගා ගැනීමේදී බ්‍රිතාන්‍යයේ සහාය මෙරටට ලබාදීමට කැමැත්ත ප්‍රකාශ විය.

- ★ අනතුරුව මෙරටට නිදහස ලබාදීම කරුණු ඇතුළත් ලංකා ස්වාධීනතා පනත බ්‍රිතාන්‍ය පාර්ලිමේන්තුව විසින් සම්මත කරන ලදී.
- ★ එම පනත ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳ විධිවිධාන ඇතුළත් ලංකා ස්වාධීනතා රාජාඥාව 1947 දෙසැම්බර් 19 දින නිකුත් කෙරුණි.
- ★ 1948 පෙබරවාරි 04 දින සිට එකී විධි විධාන ක්‍රියාත්මක වීමත් සමඟ ශ්‍රී ලංකාවට නැවත වරක් නිදහස ලැබුණි.
- ★ ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකාව වෙනුවෙන් නීති පැන වීමට හා මෙරට පාලන කටයුතු කරගෙන යාමට බ්‍රිතාන්‍ය ආණ්ඩුවට තිබූ බලය අවසන් වී එම බලතල ලංකා ආණ්ඩුවට ලැබුණි.
- ★ 1948 වර්ෂයේ පෙබරවාරි 10 වැනි දින නව පාර්ලිමේන්තුව උත්සවාකාරයෙන් විවෘත කෙරුණු අතර අගමැති ඩී. එස්. සේනානායක මහතා විසින් ඉංග්‍රීසි ධජය පහළ හෙළා යළි සිංහ ධජය ඔසවන ලදී.
- ★ මේ අනුව පෙබරවාරි 04 දින ශ්‍රී ලංකාවේ නිදහස් දිනය බවට පත් විය.

සෝල්බරි ආණ්ඩුක්‍රමය

- ★ 1931 වර්ෂයේ සිට 1947 දක්වා පැවති ඩොනමෝර් ආණ්ඩු ක්‍රමයෙන් පසුව සෝල්බරි ආණ්ඩු ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක විය.
- ★ 1972 ජනරජ ආණ්ඩු ක්‍රම ව්‍යවස්ථාව දක්වා එය පැවතුණි.
- ★ සෝල්බරි ආණ්ඩුක්‍රමය යටතේ ආයතන 4කි.
 - අග්‍රාණ්ඩුකාර ධුරය
 - අගමැති ප්‍රධාන කැබිනට් මණ්ඩලය
 - පාර්ලිමේන්තුව
 - අධිකරණය
- ★ අග්‍රාණ්ඩුකාරධුරය
 - එතෙක් පැවති ආණ්ඩුකාර තනතුර අහෝසි කොට එංගලන්ත කීර්ටය නියෝජනය වීම පිණිස අග්‍රාණ්ඩුකාර තනතුර ස්ථාපනය කෙරුණි.
 - අග්‍රාණ්ඩුකාර තනතුර මුළුමනින්ම නාමමාත්‍ර විධායක තනතුරක් වූ අතර ඔහු සිය කටයුතු මෙහෙයවීමේදී හැම විටම අගමැතිගේ උපදෙස් පරිදි ක්‍රියා කළ යුතු විය.
- ★ පාර්ලිමේන්තුව
 - ද්වි මණ්ඩපයක් පාර්ලිමේන්තුවක් පිහිටු විය.
 - I මහජන මන්ත්‍රී මණ්ඩලය
 - II සෙනෙට් සභාව
 - මහජන මන්ත්‍රී මණ්ඩලය හෙවත් නියෝජන මන්ත්‍රී මණ්ඩලය 101කි.
(මහජන ඡන්දයෙන් 95කි + සුළු ජාතීන් වෙනුවෙන් ඉතිරි 6 දෙනා පත්වේ.)
 - පාර්ලිමේන්තුවේ නිල කාලය වසර 5කි.
 - සෙනෙට් සභාව වශයෙන් හැඳින්වූ උත්තර මන්ත්‍රී මණ්ඩලය හෙවත් දෙවන මන්ත්‍රී මණ්ඩලයට සාමාජිකයෝ 30 දෙනෙක් අයත් වූහ. නියෝජිත මන්ත්‍රී මණ්ඩලය විසින් 15 දෙනෙකු පත් කරන ලද අතර අගමැතිගේ උපදෙස් පරිදි අග්‍රාණ්ඩුකාරවරයා විසින් ඉතිරි 15 දෙනා පත් කරන ලදී.

- ★ අගමැති ප්‍රධාන කැබිනට් මණ්ඩලය
 - කැබිනට් මණ්ඩලයේ ප්‍රධානියා අගමැති වේ.
 - අග්‍රාණ්ඩුකාරවරයා විසින් අගමැති පත් කෙරේ.
 - ආරක්ෂක හා විදේශ කටයුතු, අගමැතිවරයා යටතේ පැවතිය යුතුය.
 - අධිකරණ ඇමති තනතුර සහ තවත් එක් ඇමති තනතුරක් වත් සෙනෙට් සභා සාමාජිකයන්ගෙන් පත් කළ යුතුව තිබිණි.

- ★ අධිකරණ කටයුතු
 - සෝල්බර් ආණ්ඩුක්‍රමය අනුව ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය ඇතුළු අධිකරණ පද්ධතියක් මගින් අධිකරණ කටයුතු පැවැත්විය යුතු විය.
 - අග්‍රාණ්ඩුකාරවරයා විසින් අග්‍රවිනිශ්චයකාරවරයා ඇතුළු ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණ විනිශ්චයකරුවන් පත් කරන ලදී.
 - අග්‍රවිනිශ්චයකාරවරයා ප්‍රමුඛ අධිකරණ සේවා කොමිසම මගින් අධිකරණයට සම්බන්ධ විනිශ්චයකරුවන්ගේ පාලන කටයුතු මෙහෙය විය යුතු විය.

- ★ ශ්‍රී ලංකාවේ දේශපාලන පක්ෂ ක්‍රමය
 - ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින්නේ බහු පක්ෂ ක්‍රමයකි.
 - 1947 පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණයකදී ලංකා සම සමාජ පක්ෂය, එක්සත් ජාතික පක්ෂය, ලංකා කොමියුනිස්ට් පක්ෂය, ද්‍රවිඩ සංගමය වැනි පක්ෂ රැසක් බිහිව තිබුණි.

- ★ පහත වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

	දේශපාලන පක්ෂය	ආරම්භ කළ වර්ෂය	නායකයින්
1	ලංකා සම සමාජ පක්ෂය		
2	එක්සත් ජාතික පක්ෂය		
3	ශ්‍රී ලංකා නිදහස් පක්ෂය		

- ★ වෙනත් දේශපාලන පක්ෂ නම් කර එහි නායකයින් සඳහන් කරන්න.

- ★ 1956 මැතිවරණ හා සමාජ පෙරළිය.
 - එක්සත් ජාතික පක්ෂය පරදවා ශ්‍රී ලංකා නිදහස් පක්ෂය ජයග්‍රහණය කළේය.
 - ඩී. එස්. සේනානායක මහතාගෙන් පසුව ඔහුගේ පුත් ඩබ්ලිව් සේනානායක මහතා බලයට පත්විය.
 - සහල් හා බඩු මිල ඉහළයාම නිසා හර්තාල් ව්‍යාපාරයක් ඇතිවිය.
 - එහි ඩබ්ලිව් සේනානායක මහතා අගමැති තනතුරෙන් ඉල්ලා අස්විය.
 - එම තනතුර සඳහා සර් ජෝන් කොතලාවල මහතා පත්විය.
 - 1956 දී මහමැතිවරණයක් පැවැත්විණි.
 - එක්සත් ජාතික පක්ෂය තවත් පක්ෂ කිහිපයක් සමඟ එකතු වී මහජන එක්සත් පෙරමුණ වශයෙන් තරඟ කළේය.

- ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකා නිදහස් පක්ෂය, පිලිප් ගුණවර්ධන මහතාගේ නායකත්වය දැරූ විප්ලවකාරී සම සමාජ පක්ෂය, විජයානන්ද දහනායක මහතා පිහිටවා තිබූ භාෂා පෙරමුණ හා අයි. එම්. ආර්. ඒ. ඊරියගොල්ල මහතා ඇතුළු ස්වාධීන අපේක්ෂකයන් පිරිසක් වශයෙන් පක්ෂ කිහිපයක් හා ස්වාධීන පුද්ගලයන් එකතු වී මහජන එක්සත් පෙරමුණ පිහිටුවාගෙන තිබුණි.
- පංච මහා බලවේගය (සඟ, වෙද, ගුරු, ගොවි, කම්කරු) වැඩි සහය ලැබුණු නිසා මහජන එක්සත් පෙරමුණ ජයග්‍රහණය කළේය.
- මෙහි එස්.ඩබ්.ආර්.ඩී. බණ්ඩාරනායක මහතා අගමැති ලෙස තේරී පත්විය.
- එම කාලය තුළ ප්‍රතිසංස්කරණ කීපයක් සිදුවිය. එනම්,
 - සිංහල භාෂාව රාජ්‍ය භාෂාව බවට පත් කිරීම
 - බ්‍රිතාන්‍යය සමඟ 1947 අත්සන්කොට තිබූ ආරක්ෂක හා බාහිර කටයුතු පිළිබඳ ගිවිසුම් අහෝසි කිරීම.
 - ලෝකයේ බල කඳවුරුවලට නොබඳුණු මධ්‍යස්ථ විදේශ ප්‍රතිපත්තියක් අනුගමනය කිරීම
 - වරාය හා බස් ජනසතු කිරීම ප්‍රමුඛ ජනසතු ව්‍යාපාර
 - දේශීය කර්මාන්ත හා කෘෂි කර්මය දියුණු කිරීමට කටයුතු කිරීම.
 - උසස් අධ්‍යාපනයේ උන්නතිය සඳහා විද්‍යාර්ථය හා විද්‍යාලංකාර පිරිවෙන් විශ්ව විද්‍යාල බවට පත්කිරීම.

★ 1972 වර්ෂයේදී ශ්‍රී ලංකාව ජනරජයක් බවට පත්වීම.

- 1970 දී සමගි පෙරමුණ පිහිටුවාගෙන තිබුණි.
(ශ්‍රී ලංකා නිදහස් පක්ෂය, ලංකා සමසමාජ පක්ෂය, ලංකා කොමියුනිස්ට් පක්ෂය)
- සමගි පෙරමුණ ජයග්‍රහණය කළ අතර එහිදී සිරිමාවෝ බණ්ඩාරනායක මැතිණිය අගමැති ලෙස තේරී පත්වූවාය. ලොව ප්‍රථම අගමැතිනිය ලෙස ඉතිහාස ගත වූවාය.
- 1972 මැයි 22 වන දින නව ආණ්ඩුක්‍රමයක් හඳුන්වා දෙන ලදී.

★ 1972 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ මූලික ලක්ෂණ

- එතෙක් ලංකාව යනුවෙන් හැඳින්වූ මෙරට ශ්‍රී ලංකාව යන නාමයෙන් හැඳින්වීම
- බ්‍රිතාන්‍ය අධිරාජ්‍ය සමඟ පැවති ව්‍යවස්ථානුකූල බැඳීම අවසන් කිරීම.
- ශ්‍රී ලංකාව ඒකීය ජනරජයක් බව පිළිගැනීම.
- ජනතාවගේ මූලික මිනිස් අයිතිවාසිකම් සුරක්ෂිත කිරීම.

★ මූලික අයිතිවාසිකම්

- 1972 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 18 වන වගන්තියේ මූලික මිනිස් අයිතිවාසිකම් හා නන් වැදෑරුම් නිදහස ගැන සඳහන් වේ.
- නීතිය පසිඳලීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම හා නීතියේ රැකවරණය සඳහා සාධාරණ විය යුතුය.
- නීතියට අනුකූලව මිස පුද්ගලයකුගේ ප්‍රාණයට, නිදහසට හෝ සුරක්ෂිතභාවයට හානි නොකළ යුතුය.
- සෑම පුරවැසියෙකුට ම සිතීමේ නිදහසට, හඳු සාක්ෂියේ නිදහසට හා ආගමික නිදහසට අයිති තිබේ.
- පුරවැසියන්ට සාමකාමීව රැස්වීමට හා අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමට නිදහස තිබේ.

★ ජනාධිපති තනතුර

- සෝල්බරි ව්‍යවස්ථාව යටතේ පැවති අග්‍රාණ්ඩුකාර තනතුර වෙනුවට නව ව්‍යවස්ථාවෙන් නාමික විධායක ජනාධිපති තනතුර හඳුන්වා දුන්නේය.
- මෙහිදී ප්‍රථම නාමික විධායක ජනාධිපති ධුරය විලියම් ගොපල්ලව මහතා ඉසුලුවේය.

★ ජාතික රාජ්‍ය සභාව

- 1972 ට පෙර පාර්ලිමේන්තුව යනුවෙන් හැඳින්වූ ව්‍යවස්ථාදායක සභාව වෙනුවට නව ව්‍යවස්ථාවෙන් ජාතික රාජ්‍ය සභාව ස්ථාපිත කෙරුණි.
- ශ්‍රී ලංකා සඳහා නීති, සම්පාදනය කිරීමේ පූර්ණ බලය ජාතික රාජ්‍ය සභාව සතුවිය.
- ජාතික රාජ්‍ය සභාවේ නිල කාලය වසර 6කි.

★ අගමැති සහ අමාත්‍ය මණ්ඩලය

- අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ ප්‍රධානියා විය.
- ජනාධිපතිවරයා විසින් අගමැතිවරයා පත් කරන ලද අතර අගමැතිගේ උපදෙස් පරිදි ජනාධිපතිවරයා විසින් සෙසු ඇමතිවරුන් පත් කළ යුතු විය.

★ අධිකරණය

- 1972 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව යටතේ යුක්තිය පසිඳලීමේ කටයුතු සඳහා අධිකරණ පද්ධතියක් පිහිටුවිය.
- ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය
- මහාධිකරණය
- දිසා අධිකරණය
- මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණය
- ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා අධිකරණය

★ 1978 නව ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව

- 1977 දී ජාතික රාජ්‍ය සභාවේ මන්ත්‍රී ආසන 168න් 140ක් ජයග්‍රහණය කළේය.
- 1978 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව අනුව ශ්‍රී ලංකාව, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජය යනුවෙන් හැඳින්වෙන අතර එය ඒකීය රාජ්‍යයක් බව දැක්වේ.

★ මෙම ව්‍යවස්ථාවේ කැපී පෙනෙන අංශ කීපයකි.

1. විධායක ජනාධිපති ධුරය

- 1978 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 30 වන වගන්තිය අනුව ශ්‍රී ලංකා ජනරජයේ ජනාධිපතිවරයා රජයේ ප්‍රධානියා ද විධායකයේ ප්‍රධානියා ද ආණ්ඩුවේ ප්‍රධානියා ද සන්නද්ධ සේවාවන්හි සේනාධිනායකයාද වේ.
- ජනාධිපතිවරයාගේ ධුර කාලය වසර 6කි.

★ ජනාධිපති සතු බලතල

- පාර්ලිමේන්තුව කැඳවීම.
- වාරාවසාන කිරීම.
- මංගල පාර්ලිමේන්තු රැස්වීමේ මූලසූත්‍ර දැරීම
- අගමැති, ඇමතිවරු පත් කිරීම.
- අග්‍ර විනිශ්චයකාරතුමා, ඇතුළු ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය හා අභියාචනාධිකරණයේ විනිශ්චයකරුවන් පත් කිරීම

- යුද්ධය හා සාමය ප්‍රකාශ කිරීම.
- රාජ්‍ය උත්සවවල මූලසූත්‍ය දැරීම.
- ජාත්‍යන්තර වශයෙන් ජනරජය නියෝජනය කිරීම.
- රාජ්‍ය මුද්‍රාව භාරයේ තබා ගැනීම.

★ අගමැති හා අමාත්‍ය මණ්ඩලය

- පාර්ලිමේන්තුවේ මන්ත්‍රීවරුන් අතුරින් අමාත්‍ය මණ්ඩලය පත් කිරීම ජනාධිපති සතු බලයකි.
 - 1972 ව්‍යවස්ථාව යටතේ අගමැති සතු වූ බලතල මෙම ව්‍යවස්ථාව යටතේ ඇමති මණ්ඩලයේ නායකයා වන ජනාධිපති සතුවේ.
 - අමාත්‍ය මණ්ඩලය සාමූහිකව පාර්ලිමේන්තුවට වගකිව යුතුය.
 - අමාත්‍ය මණ්ඩලයට පැවරුණු නිශ්චිත කාර්යන් පැවතීම
- උදා :-
- පාර්ලිමේන්තුව විසින් පනවන ලද නීති ක්‍රියාත්මක කිරීම.
 - ඒ ඒ අමාත්‍යාංශවල අයවැය ඇස්තමේන්තු හා අතුරු අයවැය සැකසීම.
 - අමාත්‍යවරුන්ට පැවරුණු ඒ ඒ විෂය භාරව කටයුතු කිරීම.

2. පාර්ලිමේන්තුව

- 1972 ව්‍යවස්ථාව යටතේ ජාතික රාජ්‍ය සභාව වශයෙන් හැඳින් වූ ව්‍යවස්ථාදායක මණ්ඩලය වෙනුවට මෙම ව්‍යවස්ථාව මගින් පාර්ලිමේන්තුව ස්ථාපිත කෙරිණි.
- මෙහි මන්ත්‍රීන් ගණන 225කි.
- මන්ත්‍රීවරු 196 දෙනෙකු සමානුපාතික නියෝජන ක්‍රමය අනුව මහජන ඡන්දයෙන් තේරීපත් වන අතර 29 දෙනෙකු ජාතික ලැයිස්තුවෙන් තේරී පත්වේ.

★ පාර්ලිමේන්තුවේ බලතල

- නීති පැනවීම
- මුදල් පරිපාලනය
- අයවැය සකස් කිරීම
- සංවර්ධන සැලසුම් සම්පාදනය

3. පාර්ලිමේන්තුව

- 1978 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව අනුව ස්වාධීන අධිකරණ පද්ධතියක් හඳුන්වා දීමට අවශ්‍ය පියවර ගෙන ඇත.
- අධිකරණ ආයතන සංවිධානය වී ඇති ආකාර කීපයකි.
 - ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය
 - අභියාචනාධිකරණය
 - මහාධිකරණය
 - දිසාධිකරණය
 - පවුල් අධිකරණය
 - මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණය
 - ප්‍රාථමික අධිකරණය

★ ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයේ කාර්යයන්

- මූලික අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ නඩු විසඳීම
- ජනාධිපතිට එරෙහිව පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කෙරෙන දෝෂාභියෝග පිළිබඳ පරීක්ෂා කිරීම.
- පාර්ලිමේන්තු වරප්‍රසාද කඩකිරීම් පිළිබඳ චෝදනා විමසීම
- ඡන්ද පෙත්සම් පිළිබඳ අධිකරණ කටයුතු කිරීම

★ මූලික අයිතිවාසිකම්

- මෙම ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන් පිළිගෙන ඇති මූලික අයිතීන් අතර නීතිය ඉදිරියේ සාමාන්‍යත්වයෙන් සැලකීමේ නිදහස, කතා කිරීමේ හා අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේ නිදහස, වධ හිංසාවලින් මිදී සිටීමේ නිදහස, කැමති ආගමක්, ලබ්ධියක් හෝ විශ්වාසයක් දැරීමේ නිදහස, කැමති වෘත්තියක්, රැකියාවක් කිරීමේ නිදහස ආදිය ඇතුළත් වේ.
- රාජ්‍ය සේවයේ නියුතු නිලධාරීන් විසින් සිදුකරනු ලබන මූලික අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනය කිරීම හා වෙනත් අසාධාරණ ක්‍රියාකාරකම් ගැන පාර්ලිමේන්තු කොමසාරිස් හෙවත් ඔම්බුස්මන්වරයා වෙත පැමිණිල්ලක් ඉදිරිපත් කරමින් සහන ලබාගැනීමට ද ව්‍යවස්ථාවෙන් ප්‍රතිපාදන සලසා ඇත.

★ 1978 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ සඳහන් ඡන්ද විමසීම් ක්‍රම

- ජනාධිපතිවරණය
- සමානුපාතික නියෝජන ක්‍රමය
- ජනමත විචාරණය

පැවරුම :-

01. නිදහසින් පසු බලයට පත් පක්ෂ රට සංවර්ධනය සඳහා ගමන් කිරීම ගත් පියවර 3ක් ලියන්න.
02. ගොවිජනපද පිහිටුවීමේ ව්‍යාපාරය දියත් කිරීමට ප්‍රමුඛත්වය ගත් දේශපාලන නායකයා කවුද?
03. වියළි කලාපයේ ගොවිජනපද පිහිටුවීමේ අරමුණු 4ක් සඳහන් කරන්න.
04. නව ගොවිජනපද පිහිටුවීමේදී හා පවත්වාගෙන යාමේදී රජය මුහුණදුන් අභියෝග 4ක් ලියන්න.
05. ගොවිජන ව්‍යාපාර 4ක් නම් කරන්න.
06. මහවැලි සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමය මගින් අපේක්ෂා කළ අරමුණු 3ක් සඳහන් කරන්න.
07. මෙම ප්‍රධාන අරමුණුවලට අමතරව වෙනත් අරමුණු මොනවාද?
08. මහවැලි සංවර්ධන ව්‍යාපාරයේ ප්‍රථම අදියර කුමක් ද?
09. එමගින් රජරටට ජලය ලබාදුන් ආකාරය කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.
10. එබැවින් ජලය ලබාදුන් වැව් 4ක් නම් කරන්න.
11. 1978 මහවැලි සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය පිහිටුවා එම අමාත්‍යාංශයේ අමාත්‍ය ධුරය දැරුවේ කවුද?
12. මහවැලි සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමය යටතේ ඉදි වූ ජලාශ මොනවා ද?

13. මෙම යෝජනා ක්‍රමවලට ආධාර ලබා දුන් රටවල් කවරේද?
14. වී වගාව දියුණු කිරීමට අනුගමනය කළ වෙනත් ක්‍රියාමාර්ග 4ක් සඳහන් කරන්න.
15. ව්‍යාපාරික කෘෂි කර්මාන්තය කෙටියෙන් පහදන්න.
16. නිදහසින් පසුව රාජ්‍ය අංශය සතු වූ ඉඩම් කළමනාකරණය සඳහා පිහිට වූ ආයතන මොනවා ද?
17. වගා කළ සුළු අපනයන බෝග නම් කරන්න.
18. සුළු අපනයන බෝග පර්යේෂණ ආයතනය පිහිටියේ කුමන දිස්ත්‍රික්කයේ ද?
19. කාර්මිකරණ ප්‍රතිපත්තිය ලුහුඬින් දක්වන්න.
20. 1960 වර්ෂයෙන් පසුව මෙරට කාර්මික ක්‍ෂේත්‍රයේ ඇති වූ කැපී පෙනෙන ලක්ෂණ 4ක් සඳහන් කරන්න.
21. මෙරට අධ්‍යාපන ක්‍ෂේත්‍රයේ කැපී පෙනෙන ලක්ෂණ 5ක් ලියන්න.
22. සමාජ ශුභ සාධනය සඳහා ආර්ථික වශයෙන් දුබල කොටස්වලට ඉදිරියට ඒමට ගෙන ඇති පියවර 4ක් සඳහන් කරන්න.

